

Test B

Tento test vytvorila firma EXAM pre Evanjelické gymnázium J. A. Komenského na Puškinovej ulici v Košiciach. Bol použitý na prijímacích skúškach v marci 2002. Na vypracovanie testu mali žiaci 60 minút.

B01 V ktorej z uvedených viet je pravopisná chyba?

- (A) Pyšným stredovekým rytierom bolo súdené dobýjať starobylé hrady.
- (B) Črepy zo sklenenej tabule zarynčali a rozsypali sa po obývacej izbe.
- (C) Pod silným tlakom neúprosných výčitiek Tiborove argumenty zlyhali.
- (D) Z osirelého námestia zmizli všetky stopy po nemilosrdnej víchrici.

B02 Slovom *cynik* sa označuje človek

- (A) panovačný, neústupčivý.
- (B) vypočítavý, sebecký.
- (C) energický, vášnivý.
- (D) bezohľadný, bezcitný.

B03 V ktorej z možností sú obidve cudzie slová napísané správne?

- (A) emancipácia, katión
- (B) diskvalifikovaný, histéria
- (C) sintetický, agitovanie
- (D) birokrať, hypotéza

B04 V ktorej z možností nie sú uvedené dve slová synonymami?

- (A) pretváarka, neúprimnosť
- (B) výhrada, námietka
- (C) chúlolistivý, nenápadný
- (D) bezradný, neistý

B05 Ktorá z viet obsahuje nespisovné slovné spojenie?

- (A) Pri komunikácii musí ísť všetkým aspoň o snahu rešpektovať sa navzájom.
- (B) Pokiaľ ide o nás, vyznáme sa v biológii.
- (C) Včerajšia prednáška poskytla obrovské množstvo podnetov na uvažovanie.
- (D) Od budúceho roka sa zúčastníme kurzov nemčiny a angličtiny.

B06 Keď sa o niekom povie, že *sa ocitol v začarovanom kruhu*, znamená to, že

- (A) zablúdil.
- (B) je v situácii, z ktorej nepozná východisko.
- (C) začal veriť v nadprirodzené sily.
- (D) má neustále smolu.

B07 Ktoré z uvedených slov má opačný význam ako slovo *tádný*?

- (A) nenápadný
- (B) výrazný
- (C) obozretný
- (D) dôsledný

B08 V ktorej z možností je niektoré slovo nesprávne rozdelené na slabiky?

- (A) dl-ho-chvos-tý, nas-tú-piť
- (B) pod-ko-pa-ný, všet-ké-ho
- (C) funk-ci-a, po-tre-ba
- (D) zaj-traj-ší, mlie-kar-stvo

B09 V Pravidlách slovenského pravopisu v kapitole o používaní spojovníka je uvedené:

Spojovník sa nepíše v zložených prídavných menách:

- a) keď prídavné mená vyjadrujú jednotu, celistvosť, napr. *žltozelený* (zelený dožltá), *indoeurópsky*,
- b) keď sú prídavné mená utvorené od združených pomenovaní, napr. *vedeckovýskumný*, *literárnovedný*.

Spojovník sa píše, ak ide o vyjadrenie samostatnosti významov, napr. politicko-ekonomický (politický a ekonomický), kultúrno-politický (kultúrny a politický) atď.

V ktorom z nasledujúcich prídavných mien je potrebné použiť spojovník?

- (A) spoločenskovedné predmety
- (B) dolnorakúska oblasť
- (C) slovenskopolské vzťahy
- (D) národohospodársky odbor

B10 Ktoré slová v uvedenom poradí možno doplniť na zakryté miesta v nasledujúcich vetách?

Rodina Kováčová z [] patrí medzi našich rodinných priateľov. [] z nás ich rád navštevuje. Sestra Mirka už má od radosti v [] zbalených niekoľko [] .

- (A) Krompách, Každí, kufre, sukni
- (B) Krompachov, Každý, kufri, sukieň
- (C) Krompachov, Každí, kufre, sukieň
- (D) Krompách, Každý, kufri, sukni

B11 V ktorej z možností sú všetky číselky napísané správne?

- (A) štyridsaťpäť tisíc kilometrov
- (B) päťdesiatpäť delíme dvoma
- (C) sedemnásťkrát bol prvý
- (D) desaťnásobok dvadsiatich siedmich

B12 Slovesá *viezť*, *vedieť*, *viest'* majú v rozkazovacom spôsobe singuláru v uvedenom poradí tvary

- (A) vedz, veď, ves.
- (B) veď, vedz, vez.
- (C) vez, veď, vedz.
- (D) vez, vedz, veď.

B13 *Ned'aleko susedovho stola sa čosi zachichotalo a my sme sa všetci rozosmiali. Aj keď sme vlastne nevedeli, čomu sa smejeme.*

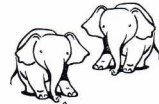
Ktorý z uvedených slovných druhov sa v texte nevyskytuje?

- (A) častica
- (B) prídavné meno
- (C) príslovka
- (D) predložka

B14 V ktorej z viet je použitá nesprávna predložka?

- (A) Zmeravel na mieste, akoby vyrástol zo zeme.
- (B) Hneď od narodenia sa vytvára silná spätosť dieťaťa s matkou.
- (C) Smádný chytil pohár do dlaní a hltavo vypil vodu až na dno.
- (D) Pre zlé počasie sme sa rozhodli, že do záhrady nepôjdeme.

B15	<i>Konečne som našiel ten dom. Býva v ňom môj starý priateľ.</i> Ktoré z nasledujúcich súvetí významom zodpovedá uvedeným dvom jednoduchým vetám?	
	(A) Môj starý priateľ konečne býva v dome, ktorý som našiel. (B) Môj starý priateľ býva v dome, ktorý som konečne našiel. (C) Našiel som ten dom, v ktorom môj starý priateľ konečne býva. (D) Môjho starého priateľa som konečne našiel, lebo býva v tomto dome.	
B16	<i>Jeho úmysel odísť sa zmenil po krátkom váhaní.</i> Táto veta obsahuje (okrem ostatných vetných členov) aj	
	(A) nevyjadrený podmet. (B) nezhodný prívlastok. (C) príslovkové určenie spôsobu. (D) nepriamy predmet.	
B17	Ktorá z uvedených viet je priradovacím súvetím?	
	(A) Miro Košík, môj bývalý spolužiak, sa stal víťazom v chemickej olympiáde. (B) Že sme uvarili najchutnejší guláš, to už vie každý. (C) Ani naľavo, ani napravo sme nezbadali žiadny chodník. (D) Sme tu, no nikto z prítomných náš príchod nezbadal.	
B18	V ktorej z uvedených viet je správna interpunkcia?	
	(A) Vykračoval si lesom, ako pyšný kohút od susedov. (B) Kto hovorí, že je najmúdrejší obyčajne vie veľmi málo. (C) Predali mu, samozrejme, len čerstvé vajčička. (D) Cítil sa tu lepšie ako čakal.	
B19	Ktorý zo zápisov priamej reči je <u>nesprávny</u> z hľadiska interpunkcie?	
	(A) „Janko, neboj sa!“ priateľsky ho potľapkal po pleci. „My to určite spolu dokážeme.“ (B) „Čistota pol života, vykrikoval od dverí,“ nechcem sa dnes umývať, „aby som žil dlho!“ (C) „Nuž, čože vy,“ vzdychá zabalená v perinách, „ale ja sa nemôžem pohnúť z postele!“ (D) Rád sa chválil: „Kým sa zdvihnete, ja budem na konci trate.“ „Nebudeš!“ smiali sme sa.	
B20	Mat' dobrú artikuláciu znamená	
	(A) správne vyslovovať. (B) spisovne sa vyjadrovať. (C) plynule rozprávať. (D) bezchybne štylizovať.	
B21	Ktoré tri slová by mohli byť v uvedenom poradí na zakrytých miestach nasledujúceho textu? <i>V Amboseli sa uskutočnilo pozorovanie rastu sloních dvojčiat – samčeka a samičky. Malý samček od prvých dní prejavoval [] , odmietal sa deliť so sestrou o mlieko a [] ju odháňal. Spočiatku sa zdalo, že budúcnosť samičky je ohrozená, napokon však brata [] . Navádzala ho na roztopašné hry, až kým od únavy nezaspal.</i>	
	(A) nadradenosť, niekedy, presvedčila (B) podradenosť, ustavične, presvedčila (C) podradenosť, niekedy, prekabátila (D) nadradenosť, ustavične, prekabátila	

B22	V nasledujúcom úryvku je poprehadzované poradie viet: 1. Spýtal sa, čo to stojí. 2. Povedal som mu sumu a on hneď, že spravíme dohodu. 3. Už sa išli sformovať do radu, lenže vtom sa vrátil náš čln a bolo po kšefte. 4. Jeden z mužov sa prejavil ako šikovný manažér. 5. A už niesol moju navštívenku skupinke turistov, ktorá naozaj zakotvila na pobreží. 6. Videl som, ako ich presvedča, že som najlepší v Európe. V ktorej z možností je uvedené možné poradie viet?	
	(A) 4., 1., 2., 5., 6., 3. (B) 5., 4., 6., 1., 2., 3. (C) 6., 1., 3., 4., 2., 5. (D) 4., 3., 1., 2., 6., 5.	
B23	Aký slohový postup je použitý v úryvku z otázky B22?	
	(A) hovorový (B) opisný (C) informačný (D) rozprávací	
B24	Polemika je	
	(A) verejné, často násilné, presvedčanie ľudí pre určitý program. (B) ostrá výmena názorov s citovým vyjadrovaním postoja. (C) ustavičné, zámerné odbočovanie od predmetu verejnej diskusie. (D) výrok, ktorým diskutujúci zdôvodňuje závažné tvrdenie.	
B25	Ktorá z uvedených viet sa líši od ostatných troch z hľadiska jazykového štýlu?	
	(A) Začiatky gréckeho sochárstva sa obvykle označujú ako obdobie archaické. (B) Slovník zachytáva nové lexikálne jednotky, ktoré pribudli do spisovnej slovenčiny. (C) Na základe požiadavky poisťovňa, komisia rozhodla poskytnúť finančný príspevok. (D) Jež obýva prakticky všetky naše biotopy s výnimkou ihličnatých lesov.	
Otázky B26 – B28 sa vzťahujú na ukážku 1. Pozorne si prečítaj jej text.		
		Ukážka 1
	<i>Šuhajčiku, ber šablíčku, čo máš doma čakať? Však za tebou ver nebude milá vzdychať, plakať.</i>	<i>Šuhaj išiel, viac neprišiel, vybral sa do sveta, kdeže jeho mladučkého mysel teraz lieta?</i>
		
B26	Uvedený úryvok môže pochádzať	
	(A) z balady. (B) z bájky. (C) z elegie. (D) zo sonetu.	
B27	Aký druh rýmu je uplatnený v ukážke 1?	
	(A) združený (B) obkročný (C) prerývaný (D) striedavý	
B28	Ku ktorému literárnemu druhu možno priradiť úryvok z ukážky 1?	
	(A) K poézii. (B) K epike. (C) K lyrike. (D) K próze.	
B29	<i>Nemá koreňa ani kvetu, a predsa slúži celému svetu.</i> Akým útvarom ľudovej slovesnosti je uvedená ukážka?	
	(A) Porekadlom. (B) Pranostikou. (C) Hádankou. (D) Príslovím.	

B30 Ktoré z uvedených tvrdení je nepravdivé?

- (A) Dialogizácia je čítanie, pri ktorom texty postáv čítajú rozliční čitatelia.
 (B) Dejstvá dramatického diela sa skladajú z obrazov a obrazy z výstupov.
 (C) Posledné uvedenie divadelnej hry sa nazýva derniéra.
 (D) Medzi dramatické žánre patrí premiéra a repríza divadelnej hry.

B31 „Ušľachtilé ľudské činy iných zapisujeme do vody.“ (Shakespeare)

Ktorá z nasledujúcich viet vyjadruje význam uvedeného výroku?

- (A) Na ušľachtilé činy iných často spomínáme.
 (B) O ušľachtilých činoch iných často hovoríme.
 (C) Na ušľachtilé činy iných často zabúdame.
 (D) O ušľachtilých činoch iných často čítame.

B32 Ktorý z nasledujúcich úryvkov môže pochádzať z diela lyrizovanej prózy?

- (A) *Sú poéziou: poéziou vo voľných veršoch bez rýmov, založenou na rytme, ktorého pravidlá presne nepoznáme, poéziou určenou na prednášanie za sprievodu lýry.*
 (B) *Ja nemám lásku v maličku, ja nemám viac, než seba mám, ja nemám srdce na tričku a drobné mince nezberiam.*
 (C) *Vietor v zlosti obližoval zem ako býk, ktorý sa chystá na útok. Niekedy vyletel až k oblakom. No oblaky ho vždy pleštili o zem. Vietor zúrili.*
 (D) *Sebavedomý človek vnucuje dojem, že jeho sebavedomie predsa len pramení z nejakkej hodnoty. Sebavedomý človek napokon svoju hodnotu okoliu nasugeruje.*

Otázky B33 a B34 sa vzťahujú na ukážku 2. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 2

*Keď sa ráno z hmly vykotúľa,
 spoza striech už slnko na mňa máva,
 čaká na výlet plný nápadov.*

*Takým dňom sa ťažko odoláva,
 ľudia vyroja sa ako z úľa
 a tráva vonia sviežou náladou.*

B33 Ktoré umelecké jazykové prostriedky sú v ukážke podčiarknuté v uvedenom poradí?

- (A) personifikácia, personifikácia, metafora, epiteton
 (B) metafora, epiteton, personifikácia, priróvnanie
 (C) priróvnanie, personifikácia, priróvnanie, metafora
 (D) metafora, personifikácia, priróvnanie, epiteton

B34 Slnko v ukážke 2 je pripravené na výlet

- (A) naplnený vôňou sviežej trávy. (B) do spoločnosti ľudí.
 (C) naplnený inšpiráciou. (D) po strechách domov.

B35 Podľa gréckej mytológie Prometheus ukradol oheň z posvätného kozuba na Olympe a proti Diovej vôli ho odovzdal ľuďom, ktorí sa tým stali nezávislí.

Prometheus sa tak stal symbolom

- (A) čestnosti. (B) nezávislosti. (C) smelosti. (D) nespokojnosti.

Otázky B36 – B40 sa vzťahujú na ukážku 3. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 3

Vo Východnej žili tri pekné a pracovité sestry – Marka, Zuzka a Žofka Michalkovie. Všetkým trom sa zapáčil mladý horár a rovnako aj jemu sa páčili všetky tri dievčatá. Nevedel sa rozhodnúť pre žiadnu z nich. A zrazu sa všetko u Michalkov zmenilo: Chalupa neuprataná, hrnce prázdne a dcéry čušia, gánia jedna na druhú. Otec ich poslal po radu ku krstnej matke. A tá im dala takúto radu:

„Všetky tri vás trápi láska. Milujete jedného, on zasa vás, ale nevie sa rozhodnúť. A vy sa pre neho iba škriepite a robíte si prieky. Poradím vám, ako sa trápenia zbavíte. V hustých lesoch pod Kriváňom je skrytá studnička. Musíte ju nájsť, nabrať z nej za krčah vody a priniesť mi ju. Iba potom vám pomôžem...“

Na druhý deň sa všetky tri, ale každá sama, vybrali pod Kriváň. Čo sa však stalo! Zablúdili. Chodník, po ktorom by prešli aj poslepičky, sa zrazu stratil. Nebolo ho. Darmo sestry chodili hore-dolu po lese, cestičku nenašli. Ustaté si sadli – každá na inom konci lesa a plakali.

„Mamička moja, kde ste? Sestry moje, prečo som vás opustila? Či mi už nik nepride na pomoc?“ bedákala každá.

„Markááá!“ pustí sa kričať najmladšia. „Žofkááá!“ ozve sa jej najstaršia. „Aj ja som tu!“ pridáva sa Zuzka. Čoskoro sa našli a spoločne sa im podarilo nájsť cestu domov. Zamierili rovno ku krstnej materi. „Máte vodu?“

„Vodu? Čo nás po nej! Sme rady, že sme jedna druhú našli a vrátili sa živé!“

„Teda vodu ste nenašli, ale jedna druhú! To je dobre, teraz už vodu nepotrebujeme!“

Krstná mať dievkam neprezradila, že v lesoch pod Kriváňom dovtedy vody nebolo...

B36 Ktoré slová sú zakryté v uvedenom poradí v poslednej vete ukážky 3?

- (A) viac, žiadnej (B) nikdy, žiadnej (C) viac, nejakej (D) nikdy, nejakej

B37 Veta „Pustí sa kričať.“ znamená, že

- (A) neprestane kričať. (B) začne kričať.
 (C) prestane kričať. (D) zakričí.

B38 Prečo krstná matka poslala dievčatá hľadať vodu do skrytej studničky?

- (A) Aby si navzájom vyjasnili vzťah k horárovi.
 (B) Aby spoznala ich orientáciu v lese.
 (C) Aby ich potrestala za hašterivosť.
 (D) Aby medzi nimi zavládlo porozumenie.

B39 Ktoré z nasledujúcich tvrdení je vzhľadom na text ukážky 3 nepravdivé?

- (A) V lese pod Kriváňom nikdy nebol žiaden chodník.
 (B) Najmladšia sestra sa volala Žofka.
 (C) Sestry sa s prázdnyimi krčahmi vrátili ku krstnej matke.
 (D) Unavená Zuzka sedela na kraji lesa a plakala.

B40 Dielo, z ktorého je uvedená ukážka 3, je

- (A) povestou. (B) literatúrou faktu. (C) bájkou. (D) rozprávkou.

